

طرح تدوین تاریخ انقلاب اسلامی (۲)

تاریخ معلم انسانهاست .

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی امام خمینی (ره)

مرکز اسناد انقلاب اسلامی در راستای رسالت خطیر خویش، مسئولیت بزرگ تدوین تاریخ معاصر ایران را از آغاز مشروطیت تا پیروزی انقلاب اسلامی، به عهده گرفته است. به همین منظور در شماره پیشین مجله «طرح تدوین تاریخ انقلاب اسلامی» به همراه برخی عناوین موضوعات پژوهشی از زوایای مختلف به استحضار پژوهشگران ارجمند رسید. اینک در ادامه همان حرکت علمی - تحقیقی، بخش دوم «عناوین موضوعات پژوهشی مربوط به دوران حاکمیت محمدرضا پهلوی از شهریور ۱۳۲۰ تا بهمن ۱۳۵۷» را منتشر می کند. به همین وسیله، مرکز اسناد انقلاب اسلامی از همه محققان و نویسندگان، جهت به ثمر رساندن این طرح عظیم پژوهشی دعوت به همکاری می نماید.

سلطنت محمدرضا پهلوی از شهریور ۱۳۲۰ تا بهمن ۱۳۵۷

الف. تاریخ معاصر ایران

* دسته‌بندی نیروها و احزاب سیاسی پس از شهریور ۱۳۲۰ تا پیروزی انقلاب اسلامی: بررسی میزان توانایی، تشکیلات، سازمان، اهداف، انگیزه‌ها و تأثیر آنها در تحولات کشور

* دسته‌بندی نیروها و جریانهای مذهبی ایران از شهریور ۱۳۲۰ تا بهمن ۱۳۵۷: بررسی جایگاه اجتماعی، توان تشکیلاتی، اهداف و انگیزه‌ها و نحوه مبارزات آنها و میزان تأثیر آنها در سرنوشت ایران

* علل واکنش به امتیازات خارجی و نقش روحانیون در گسترش و تشدید این مبارزه و بررسی پیامدهای آن

* زندگانی و مبارزات آیت‌ا... کاشانی و نقش وی در تاریخ معاصر ایران

* علل و چگونگی تشکیل جنبش فدائیان اسلام، سازمان، اهداف، انگیزه‌ها، نحوه مبارزات و بررسی میزان نفوذ و تأثیر آن در تحولات کشور

* دلایل و آثار داخلی سیاست گرایش به امریکا، واکنشها و پیامدها

* نقش آیت‌ا... العظمی بروجردی در تحولات معاصر ایران

* چگونگی و علل شکل‌گیری ساواک و نقش آن در سرکوب نیروهای مبارز

* بررسی همه‌جانبه زندگانی و نهضت امام خمینی از تکوین تا تکامل

* بررسی سیاستها و اقدامات شاه در زمینه «اسلام زدایی» و نقش آن در افزایش نارضایتی و تنش داخلی

تنش داخلی

* نقش ارتش در تحولات ایران از شهریور ۱۳۲۰ تا بهمن ۱۳۵۷

* نقش دانشگاه و مبارزات دانشجویی در تحولات سیاسی معاصر ایران و پیروزی انقلاب اسلامی

اسلامی

* بررسی علل استخدام مستشاران خارجی و نقش آنها در اوضاع ایران و پیامدهای آن

* نقش شاه و دربار در هدایت و رهبری جریانهای سیاسی پس از شهریور ۱۳۲۰ تا پیروزی انقلاب اسلامی

انقلاب اسلامی

* بررسی نقش دولت، نوسانات قدرت آن و میزان و چگونگی تأثیر آن بر اوضاع کشور از ۱۳۲۰ تا انقلاب اسلامی

* نقش حوزه‌های علمیه و روحانیون کشور در تاریخ معاصر ایران از شهریور ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۷

* بررسی نقش نفت در تحولات ایران از سقوط رضاخان تا انقلاب اسلامی

* نقش بازاریان در تحولات معاصر ایران از ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۷

* مطبوعات ایران و نقش آنها در تحولات کشور از ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۷

ب. اندیشه سیاسی

* مبانی فکری ایدئولوژی رسمی حکومت محمدرضا پهلوی و مقایسه آن با رضاشاه

* تحولات اندیشه ناسیونالیسم در ایران دوره محمدرضا پهلوی

* تحولات اندیشه لیبرالیسم و طیفهای سیاسی آن از شهریور ۱۳۲۰ تا انقلاب اسلامی

* اندیشه توجه به توده‌ها «توده‌گرایی» در میان مبارزان سیاسی

* اندیشه حکومت اسلامی و گرایشهای سیاسی - مذهبی از ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۷

* تحولات فکری ایدئولوژی چپگرا (سوسیالیسم، کمونیسم و ...) در ایران

* وجوه اشتراك و افتراق اندیشه‌های کمونیستی با ایدئولوژیهای التقاطی در ایران

* تجدد گرایی در اندیشه‌های اسلامی از ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۷

* مبانی نظری اندیشه‌های غرب‌گرایی و غرب‌ستیزی از شهریور ۱۳۲۰ به بعد

* اندیشه اصلاح‌گرایی در مبانی و مظاهر دینی

* بررسی تطبیقی مفهوم عدالت اجتماعی از دیدگاه ایدئولوژی اسلامی و ایدئولوژیهای

چپگرا

* مبانی نظری و تحول اندیشه «ولایت عامه» در حوزه‌های علمیه از شهریور ۱۳۲۰ به بعد

* جایگاه بحث «مسئولیت مشترک اجتماعی» و تأثیر آن در اندیشه‌های مذهبی و سیاسی

* تحول نظریه «استبداد ایرانی» در دوران محمدرضا پهلوی

* مفاهیم «بیگانه» و «بیگانه‌ترسی» در اندیشه‌ها و افکار سیاسی بعد از شهریور ۱۳۲۰

* تحول مفهوم «روشنفکر و روشنفکری» در ایران

* بررسی مفاهیم «ملت»، «ملیت»، «وطن» در اندیشه‌ها و افکار سیاسی بعد از شهریور ۱۳۲۰

* بررسی مفاهیم «استعمار»، «امپریالیسم» و «استثمار» در اندیشه‌ها و افکار سیاسی بعد از شهریور ۱۳۲۰

* تحول مفهوم «توطئه» در اندیشه‌ها و افکار سیاسی بعد از شهریور ۱۳۲۰

* تحول مفهوم «آزادی» و «استقلال» در اندیشه‌ها و افکار سیاسی بعد از شهریور ۱۳۲۰

* «تقدیرگرایی» و «عملگرایی» سیاسی در اندیشه‌ها و افکار سیاسی بعد از شهریور ۱۳۲۰

* ماهیت اندیشه مذهبی و علل سیاسی شدن بعد از شهریور ۱۳۲۰

* سکولاریزم و گسترش آن در ایران عصر محمدرضا پهلوی

* عوامل فکری مؤثر در پیدایش ایدئولوژیهای التقاطی مذهبی

* نقش تجددخواهی در رشد بهائیت در ایران

* بررسی تطبیقی نقش مردم در حکومت در اندیشه‌های سکولار و مذهبی در ایران از ۱۳۲۰

به بعد

* تفسیر «انسان» و حقوق اساسی او در حرکت‌های مذهبی بعد از شهریور ۱۳۲۰

* تأثیر اندیشه‌های اومانیتی بر سکولاریزم در ایران

* مبانی فکری جریان «تجدید حیات اسلام» و آثار عملی آن

* آثار و پیامدهای رواج و یا ممنوعیت «تقیه» در اندیشه‌ها و جریان‌های مذهبی ایران

* بیگانگی فکری و فرهنگی روشنفکری ایران

* تأثیر شرایط زمان و مکان بر تحول اندیشه‌ها و افکار سیاسی روشنفکران و علما

* مواضع ایدئولوژیک احزاب تشکیل دهنده جبهه ملی و اختلافات فکری و سیاسی آنها

* تأثیر اندیشه‌ها و جنبش‌های اسلامی خارجی بر تحول اندیشه و عمل سیاسی جریان‌های

مذهبی ایران (۱۳۲۰ تا ۱۳۵۷)

* بررسی اندیشه‌ها و افکار مذهب ستیز و پیامدهای عملی سیاسی و اجتماعی آن (۱۳۲۰ تا

۱۳۵۷)

* بررسی تناقضات فکری و عمل گرای سیاسی در ایدئولوژی رسمی حکومت محمدرضا

پهلوی

* مقایسه افکار ایدئولوژی‌های حکومت رضاشاه با ایدئولوژی‌های حکومت محمدرضا شاه

* احیاء اندیشه فلسفی مذهب و مقایسه آن با اندیشه مدرنیستی مذهبی (۱۳۲۰ تا ۱۳۵۷).

* آثار فکری، عملی و سیاسی تلفیق اندیشه تجددگرایی غربی و اندیشه مذهبی (۱۳۲۰ تا

(۱۳۵۷)

- * تناقضات فکری و عملی روشنفکران ایرانی (۱۳۲۰ تا ۱۳۵۷)
- * تأثیر تحولات سیاسی و اجتماعی بعد از شهریور ۱۳۲۰ بر انفعال فکری و سیاسی روشنفکران و احیای اندیشه‌ها و افکار مذهبی
- * تأثیر اندیشه و اعتقاد به ظهور امام زمان (عج) بر عملگرایی و انفعال سیاسی نیروهای مذهبی (۱۳۲۰ تا ۱۳۵۷)
- * تأثیر اندیشه‌های رازگرایانه شرقی (Oriental Mysticism) و انسان‌گرایی غربی بر اندیشه‌ها و برداشتهای فکری روشنفکران ایرانی
- * ویژگیها و شاخصهای جریان روشنفکری در ایران (۱۳۲۰ تا ۱۳۵۷)
- * علل رشد فرقه‌گرایی مذهبی و پیدایش گرایشهای انحرافی مذهبی و تأثیر آن بر اندیشه‌های سیاسی اسلام انقلابی
- * تأثیر تبلیغ اندیشه «جدایی دین از سیاست» بر گروه‌گرایی مذهبی و مواضع سیاسی آنها نسبت به قدرت سیاسی آنها
- * تأثیر اندیشه «مخالفت با ظالم و ضدیت با جور» بر عمل‌گرایی سیاسی جریانهای مذهبی و مقابله با حکومت محمدرضا پهلوی
- * باستان‌گرایی و مخالفت با ارزشها و تمدن اسلامی در اندیشه‌های روشنفکران ایرانی
- * بررسی جریان‌شناسی تحولات فقه سیاسی و حوزه‌های علمیه در دوران پهلوی دوم
- * بررسی جریان‌شناسی ادبیات سیاسی ایران در زمان محمدرضا پهلوی

ج. حقوق سیاسی

- * بررسی جایگاه و نقش دادگاههای نظامی و عملکرد آنها
- * نقد و بررسی روابط مجلس و دولت در دوران سلطنت محمدرضا پهلوی
- * جایگاه و نقش مجلس سنا در نظام پارلمانی قبل از انقلاب اسلامی
- * جایگاه حقوقی و نقش تشکیلات امنیتی محمدرضا شاه
- * نقد و بررسی قانون احزاب در دوران سلطنت پهلوی دوم
- * بررسی قوانین مربوط به نوسازی در دوره محمدرضا پهلوی
- * بررسی قوانین انتخاباتی مجلس در عصر محمدرضا پهلوی

- * بررسی جایگاه و نقش دادگستری و قضات آن در سلطنت محمدرضا شاه
- * بررسی سیاسی و حقوقی تجدید نظرهای به عمل آمده در قانون اساسی مشروطیت در دوران محمدرضا پهلوی

د. جامعه شناسی سیاسی

- * قومیتها و نقش آنان در تحولات سیاسی سلطنت محمدرضا پهلوی
- * خاستگاه اجتماعی نخبگان سیاسی دوره پهلوی دوم
- * وضعیت جامعه مدنی ایران از ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۷
- * نقش روشنفکران ایران در سیاست و حکومت در دوره محمدرضا شاه
- * جایگاه نظامیان در سیاست و حکومت دوران محمدرضا پهلوی
- * نقش بازاریان به عنوان گروه فشار در دوره سلطنت محمدرضا پهلوی
- * نقش روحانیت و حوزه های علمیه به عنوان گروه فشار در دوره سلطنت محمدرضا پهلوی
- * روند شکل گیری طبقه متوسط جدید در دوره پهلوی دوم
- * میزان مشارکت سیاسی در عصر محمدرضا شاه
- * بررسی خاستگاه سیاسی - اجتماعی رهبران حزب توده
- * تحلیل و بررسی جنبشهای کارگری در دوره پهلوی دوم
- * بررسی بحرانهای مختلف سیاسی در دوران محمدرضا پهلوی
- * بررسی جنبشها و مبارزات دانشجویی در سلطنت محمدرضا پهلوی
- * بررسی مقایسه ای سیاستهای ضددینی رضاشاه و پسرش
- * روند سیاسی شدن روحانیت در دوره پهلوی دوم
- * بررسی جامعه شناختانه تحولات نیروهای اجتماعی ایران از ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۷
- * بررسی جامعه شناختانه تعاملات دولت و نیروهای اجتماعی در ایران عصر محمدرضا پهلوی
- * بررسی تأثیرات سیاسی - اجتماعی تعاملات شهر و روستا بر تحولات دوران پهلوی دوم
- * بررسی تأثیر روند اصلاحات ارضی بر تعاملات شهر و روستا از ۱۳۴۱ تا ۱۳۵۷
- * بررسی جنبه های فولکلوریک فرهنگ عامه و تأثیر آن بر فرهنگ سیاسی کشور
- * بررسی روابط طبقه متوسط سنتی و طبقه متوسط جدید از ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۷

هـ. اقتصاد سیاسی

- * کمکها و وامهای خارجی اعطایی به ایران و نقش آن در تثبیت قدرت محمدرضا پهلوی
- * سرمایه گذاریهای ایران در خارج از کشور و ارزیابی اقتصادی آن
- * بحران توزیع در دوره پهلوی دوم و نقش آن در بروز شورشهای منطقه ای و قومی
- * بررسی تطبیقی ساختار ملکداری ایران قبل و بعد از اصلاحات ارضی
- * تأثیر استراتژی توسعه در دوره پهلوی دوم بر کشاورزی و صنعت
- * نقش بازار در اقتصاد ملی ایران از ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۷
- * تأثیر درآمدهای نفتی در اقتصاد ایران عصر محمدرضا پهلوی

و. روابط خارجی

- * بررسی حاکمیت دوره ای حزب دمکرات و حزب جمهوریخواه در امریکا و تأثیرات آن بر ایران
- * روابط ایران و امریکا در دوره محمدرضا پهلوی
- * الگوهای نفوذ و سلطه انگلیس و امریکا بر حکومت محمدرضا پهلوی: بررسی تطبیقی و مقایسه ای

- * روابط ایران و شوروی در سلطنت پهلوی دوم
- * نقش نیروهای خارجی در تغییر کابینه های ایران
- * مواضع ایران در جنگهای اعراب و اسرائیل
- * فعالیت ایران در سازمان ملل متحد تا سال ۱۳۵۷
- * تجزیه و تحلیل مسافرتهاى مهم شاه به خارج و پیامدهای آن بر تحولات داخلی ایران

دوران شاه بدون قدرت

۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲

الف. تاریخ معاصر ایران

- * بررسی علل و چگونگی به قدرت رسیدن محمدرضا پهلوی
- * علل و چگونگی اشغال ایران و پیامدهای سیاسی، اجتماعی و اقتصادی جنگ جهانی دوم

بر اوضاع ایران

* زمینه‌ها و علل تشکیل جبهه ملی و بررسی روند تحولات آن و نقش این جبهه در تاریخ معاصر ایران

* علل ناپایداری کابینه‌های ایران، بررسی نقش و عملکرد آنها
 * بررسی زمینه‌ها و چگونگی شکل‌گیری جنبش ملی شدن صنعت نفت و علل ناکامی آن
 * تحولات مجلس شورای ملی و بررسی نقش و عملکرد آن و چگونگی مواجهه آن با مسائل ایران

* بررسی تحولات فرهنگی کشور؛ آزادی بیان و قلم و نقش مطبوعات بر جریانهای عمده سیاسی-اجتماعی کشور

* بررسی علل واگرایی سیاسی و تجزیه طلبی در برخی نقاط کشور در این دوران
 * بررسی چگونگی تشکیل و فعالیت حزب توده ایران

ب. اندیشه سیاسی

* مبانی فکری حزب اراده ملی سیدضیاءالدین طباطبایی
 * مبانی فکری مظفر بقایی و حزب زحمتکشان
 * مبانی فکری حزب پان ایرانیست (محسن پزشکپور و داریوش فروهر)
 * مبانی فکری حزب سومکا (حزب سوسیالیست ملی کارگران ایران)
 * گرایشهای سیاسی و موضع گیریهای فکری روحانیون ایران در مقابل نهضت ملی نفت ایران (آیت‌الله بروجردی، آیت‌الله خوانساری، آیت‌الله کاشانی، آیت‌الله بهبهانی، آیت‌الله طالقانی، شهید نواب صفوی و ...)

* بررسی مبانی فکری دمکراسی و حکومت قانون در اندیشه‌های دکتر مصدق
 * بررسی اندیشه‌ها و افکار خلیل ملکی (مؤسس نیروی سوم در ایران)
 * تأثیر افکار و اندیشه‌های صادق هدایت بر روند افکار روشنفکری در ایران

ج. اقتصاد سیاسی

* پیامدهای اقتصادی اشغال ایران در زمان جنگ جهانی دوم
 * بررسی ابعاد اقتصادی اجرای اصل چهار ترومن در ایران و نتایج حاصله از آن

د. حقوق سیاسی

- * نقد و بررسی قوانین حکومت نظامی
- * بررسی حقوق - سیاسی طرحهای مربوط به ملی شدن نفت
- * بررسی قوانین مطبوعاتی و تأثیر آنها بر وضعیت مطبوعات در این دوران (۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲)

هـ. جامعه شناسی سیاسی

- * بررسی میزان قدرت و فعالیت جامعه مدنی ایران از ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲
- * میزان آزادی مطبوعات در دوران «شاه بدون قدرت»
- * تأثیر آزادیهای سیاسی دوران فوق بر فرهنگ سیاسی مردم
- * بررسی میزان اقتدار و استقلال مجلس شورای ملی در دوران شاه بدون قدرت
- * میزان مشارکت سیاسی از ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲
- * بررسی سیاستهای شاه برای کسب قدرت در مقابل نهادهای رقیب (مجلس، دولت، جامعه مدنی و ...)
- * بررسی پایگاه اجتماعی جناحهای مختلف سیاسی از ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲
- * روند شکل گیری و تبلور ناسیونالیسم ایرانی از ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دوره شاه جوان

از شهریور ۱۳۲۰ تا آذر ۱۳۲۶

(برکناری قوام)

الف. تاریخ معاصر ایران

- * واکنش جامعه ایران در برابر سقوط رضاشاه
- * بررسی اوضاع اجتماعی - اقتصادی ایران در سالهای جنگ جهانی دوم (گسترش قحطی، ناامنی و ...)

- * مجلس سیزدهم، ترکیب اعضا و نقش آن در تحولات کشور
- * علل گرایش برخی شخصیتها و محافل دینی به سیاست
- * علل طرح امتیاز نفت شمال بوسیله شوروی و واکنش مجلس
- * بررسی نقش مذهب در اضمحلال جمهوریهایی خودمختار آذربایجان و کردستان

ب. اندیشه سیاسی

- * مقایسه مواضع روحانیت در قبال تحولات سیاسی در جنگهای جهانی اول و دوم
- * مقایسه اندیشه های ناسیونالیستی در ادبیات سیاسی ایران در دوران اشغال ایران در جنگهای جهانی اول و دوم
- * ایدئولوژی و افکار سیاسی گرایشهای تجزیه طلبانه در ایران
- * مبانی فکری و اندیشه های کسروی (کسروی گرایی)

ج. حقوق سیاسی

- * بررسی سیاسی - حقوقی قانون طرز تشکیل دادگاههای نظامی موقت زمان حکومت نظامی (۱۳۲۱/۲/۲۳)
- * بررسی ابعاد سیاسی نسخ قانون راجع به ریاست عالیہ کل قوای دفاعیه و تأمینیه مملکتی (۱۳۲۰/۱۲/۷)
- * بررسی ابعاد سیاسی تصویب نامه ترك مخاصمه (۱۳۲۰/۶/۹)
- * بررسی ابعاد سیاسی تصویب نامه شورای عالی نظام در خصوص دستور مرخصی سربازان و وظیفه (۱۳۲۰/۶/۸)
- * بررسی سیاسی - حقوقی لایحه تخفیف اعطایی به محکومین سیاسی (۱۶ و ۲۴ مهر ۱۳۲۰)
- * نقد و بررسی تصویب نامه الغاء انحصارات (۱۳۲۰/۷/۲۴)
- * بررسی لایحه استرداد املاک مغضوبه توسط رضاشاه (۱۳۲۰/۸/۶)
- * بررسی دلایل تصویب، آثار سیاسی و محتوای پیمان اتحاد سه کشور (۱۳۲۰/۱۱/۶)
- * بررسی دلایل تصویب و پیامدهای سیاسی لایحه دولت قوام در مورد مطبوعات (۱۳۲۱/۱۰/۳)
- * بررسی دلایل رد و محتوای لایحه تحدید مطبوعات در دوره دولت سهیلی

(۱۳۲۲/۳/۲۶)

- * بررسی دلایل تصویب و پیامدهای قانون عدم اجازه واگذاری امتیاز نفت به کشورهای خارجی (۱۳۲۳/۹/۱۱)
- * بررسی ابعاد سیاسی طرح رد مقاوله نامه نفت (۱۳۲۶/۷/۲۹)

د. جامعه شناسی سیاسی

- * بررسی دلایل و چگونگی شورشهای عشایری در ۱۳۲۵
- * بررسی خاستگاه سیاسی-اجتماعی سران فرقه دمکرات آذربایجان
- * بررسی خاستگاه سیاسی-اجتماعی سران فرقه دمکرات کردستان
- * بررسی جامعه شناختانه عدم وجود نهضت مقاومت ملی در زمان اشغال ایران در جنگ جهانی دوم

ه. اقتصاد سیاسی

- * برنامه های اقتصادی فرقه دمکرات آذربایجان (اصلاحات ارضی و ...) و نقش آن در تضعیف موقعیت این فرقه در میان مردم منطقه
- * نقش و عملکرد میلپو و سایر مستشاران مالی امریکا در دوران اشغال ایران
- * تأثیر اقتصادی جنگ جهانی دوم بر اقتصاد ایران (جیره بندی، قحطی، تعطیل کارخانه ها، تخریب راه آهن و راههای شوسه و ...)
- * تأثیر مداخلات شوروی در امور داخلی مناطق شمالی و شکایت بازرگانان در زمان اشغال ایران (ضبط اموال، عدم پرداخت حقوق گمرکی، تشویق مردم به نپرداختن مالیات و ...)
- * توقعات اقتصادی دولت انگلستان از دولت ایران برای قشون متفقین و بخصوص نیروهای انگلیسی در ایران (چاپ اسکناس، خرید گندم و ...)
- * پیامد اشغال ایران: بروز قحطی و تظاهرات دانشجویان و دانش آموزان و تهاجم مردم گرسنه (واقعه آذر ۱۳۲۱)
- * مسئله جواهرات سلطنتی در ۱۳۲۲
- * مسئله امتیاز نفت شمال و قرارداد نفت خوریان ۱۳۲۳ و پیامدهای اقتصادی آن
- * پیامدهای اقتصادی اعلام خودمختاری آذربایجان و کردستان (۱۳۲۴)

- * علل اقتصادی شورش قشقائیه در فارس و غائله بختیاریها (۱۳۲۵)
- * تأثیر اعتصابات کارگران نفت در خوزستان ۱۳۲۵، نساجی شاهی ۱۳۲۳، اصفهان ۱۳۲۲ و کارخانجات تهران ۱۳۲۵
- * قرارداد مالی ایران و متفقین در ۱۳۲۴ و تأثیر آن بر بودجه کشور

و. روابط خارجی

- * بررسی تطبیقی و مقایسه ای قدرتهای اشغالگر در طی چهارسال جنگ جهانی دوم در ایران
- * نقش نیروهای خارجی در به قدرت رسیدن محمدرضا پهلوی

دورهٔ اظهار وجود از آذر ۱۳۲۶ تا اسفند ۱۳۲۹ (اعدام انقلابی رزم آرا)

الف. تاریخ معاصر ایران

- * علل و چگونگی قتل محمد مسعود (مدیر روزنامه مرد امروز، ۲۳/۱۱/۱۳۲۶) و احمد دهقان (مدیر مجله تهران مصور، ۶/۳/۱۳۲۹)
- * علل مخالفت فدائیان اسلام با نخست وزیری هژیر و انگیزه آنان برای تظاهرات و درگیریهای خیابانی (۲۷/۳/۱۳۲۷)
- * شاه، چرا، چگونه و به تحریک چه کسانی توسط ناصر فخرآرایی مورد ترور قرار گرفت (۱۳۲۷/۱۱/۱۵)
- * دلایل اعلان حکومت نظامی، توقیف مطبوعات، تبعید آقای کاشانی و انحلال حزب توده بدنبال ترور شاه
- * علل و نحوه تشکیل مجلس سنا و نقش آن در تحولات کشور
- * مجلس پانزدهم و واکنش آن در برابر امتیازات و قراردادهای نفتی
- * علل اعدام انقلابی هژیر توسط فدائیان اسلام و تأثیر آن بر روند ملی شدن نفت

- * چگونگی تشکیل کمیسیون نفت در مجلس، ترکیب اعضا، بررسی عملکرد آنان و نقش آن در ملی شدن نفت
- * رزم آرا و مناقشه نفت. دلایل مخالفت وی با ملی شدن نفت و واکنش محافل مذهبی و سیاسی
- * موقعیت و نقش شاه و دربار در تحولات این دوره کشور
- * بررسی دلایل و چگونگی انتصاب رزم آرا به نخست وزیری

ب. روابط خارجی

- * شناسایی دو فاکتوی اسرائیل از جانب ایران و پیامدهای آن
- * بررسی موضع گیری مردم تهران به رهبری آیت ا... کاشانی علیه اسرائیل (اردیبهشت ۱۳۲۷)
- * دلایل قطع رابطه ایران و عربستان و برقراری روابط و اجازه تشرّف به مکه (برقراری مجدد روابط شهریور ۱۳۲۷)
- * بررسی تشکیلات اتحاد اسلام (عباس خلیلی: نیابت ریاست عمومی اتحاد اسلام، شهریور ۱۳۲۷)

ج. حقوق سیاسی

- * بررسی ابعاد سیاسی و پیامدهای حقوقی لایحه تشکیل مجلس سنا (۱۳۲۷/۲/۱۹) و (۱۳۲۷/۱۲/۹)
- * تحلیل حقوقی-سیاسی قانون ضبط اموال احزاب منحلّه (۱۳۲۸/۴/۱)
- * تحلیل حقوقی-سیاسی قانون اصلاح قانون مطبوعات (۱۳۲۷/۲/۱۲)
- * بررسی دلایل تصویب و پیامدهای سیاسی تصویبنامه هیئت وزیران دائر بر منع فروش و عرضه انواع مشروبات الکلی در شهرهای مشهد، قم و شهر ری (۱۳۲۷/۴/۱۲) دولت هزیر
- * بررسی دلایل تصویب و پیامدهای تصویبنامه هیئت وزیران در خصوص تجدید مطبوعات (۱۳۲۷/۶/۸)
- * بررسی دلایل تصویب و آثار سیاسی لایحه اختناق مطبوعات (۱۳۲۷/۱۲/۱۲)
- * بررسی حقوقی-سیاسی اصل ۴۸ قانون اساسی مشروطیت (تغییر داده شده) (۱۳۲۸/۲/۱۸)
- * بررسی دلایل تصویب و آثار سیاسی لایحه برگشت املاک و مستغلات رضاشاه به ملکیت

محمدرضا شاه (۱۳۲۸/۳/۱۵)

- * بررسی قانون انتخابات مجلس سنا و نحوه برگزاری آن (۱۳۲۸/۳/۲۶)
- * بررسی دلایل تصویب و آثار سیاسی قانون تجدیدنظر در سازمان وزارتخانه ها و تصفیه کارمندان دولت (۱۳۲۸/۴/۱۳) و نیز بررسی لایحه ماده واحده لغو آن
- * بررسی دلایل تصویب و آثار سیاسی طرح لغو تصمیمات هیئت تصفیه نسبت به وزارت کشور (۱۳۲۹/۲/۲۶)

- * بررسی دلایل تصویب و آثار سیاسی لایحه جدید مطبوعات (۱۳۲۹/۳/۲۷)
- * بررسی دلایل تصویب و آثار سیاسی قانون جدید حکومت نظامی (۱۳۲۹/۱۱/۳)
- * بررسی دلایل تصویب و آثار سیاسی - حقوقی لغو کلیه قوانین مطبوعاتی بجز قانون مطبوعات، محرم ۱۳۲۶ (۱۳۲۹/۱۰/۱۹)

د. جامعه شناسی سیاسی

- * بررسی خاستگاه طبقاتی جناحهای مجلس شانزدهم و تأثیر آن در مواضع آنان
- * عوامل و زمینه های اجتماعی موثر در ظهور فدائیان اسلام

هـ. اقتصاد سیاسی

- * مسئله املاک سلطنتی و ایجاد سازمان املاک و نهایتاً بنیاد پهلوی

دوره نهضت ملی نفت

از اسفند ۱۳۲۹ تا مرداد ۱۳۳۲

(کودتای ۲۸ مرداد)

الف. تاریخ معاصر ایران

- * علل و چگونگی اعدام انقلابی رزم آرا توسط فدائیان اسلام و نقش آن در ملی شدن نفت
- * بررسی نقش فدائیان اسلام در به قدرت رسیدن مصدق

* علل تیرگی روابط فدائیان اسلام با دکتر مصدق
* چگونگی گشایش مجلس هفدهم، ترکیب اعضا، نقش جریانهای مذهبی و نگاهی به عملکرد آن

* علل و چگونگی قیام سی تیر ۱۳۳۱ و پیامدهای آن
* مقایسه تطبیقی اهداف، اندیشه‌ها، شیوه مبارزاتی و دیدگاههای متقابل آیت...
کاشانی و فدائیان اسلام

* علل درخواست وزارت جنگ و اختیارات ویژه از سوی دکتر مصدق، واکنش مجلس، احزاب و محافل مذهبی
* دیدگاه و مواضع آیت... العظمی بروجردی در مورد ملی شدن نفت و دولت دکتر مصدق

* دسته بندی علما و روحانیون نسبت به نهضت ملی نفت
* دلایل مخالفت آیت... کاشانی با دکتر مصدق و بررسی اقدامات طرفین علیه یکدیگر و تأثیر این امر بر سرنوشت نهضت
* علل انحلال مجلس سنا از سوی دکتر مصدق، واکنش موافقان و مخالفان و پیامدهای آن

* بررسی فعالیت احزاب و مطبوعات در دوره دکتر مصدق و بررسی شیوه‌های برخورد متقابل میان آن دو

* بررسی علل و چگونگی حادثه نهم اسفند ۱۳۳۱ و پیامدهای آن
* علل و چگونگی قتل افشار طوس رئیس شهربانی، واکنش‌ها و پیامدها

ب. اندیشه سیاسی

* اندیشه‌های سیاسی آیت... کاشانی و نقش آن در نهضت ملی نفت
* اندیشه‌های سیاسی دکتر مصدق و نقش آن در نهضت ملی نفت
* مقایسه اندیشه‌ها و افکار جریان لیبرالیسم در دوران نهضت ملی نفت با دوران مشروطیت

ج. حقوق سیاسی

* بررسی علل تقدیم لایحه عفو زندانیان به مجلس توسط دکتر مصدق (۱۳۳۰/۲/۱۵)

- * بررسی آثار سیاسی و علل تصویب لایحه ضد خرابکاری (۱۳۳۰/۳/۳۰)
- * بررسی حقوقی-سیاسی لایحه قانونی حذف محاکم اختصاصی (۱۳۳۱/۶/۲۹)
- * بررسی دلایل تصویب و پیامدهای سیاسی-حقوقی لایحه قرضه ملی (۱۳۳۰/۵/۱۳)
- * بررسی آثار سیاسی و حقوقی لوایح اختیارات دکتر مصدق (۱۳۳۱/۵/۶)
- * بررسی حقوقی-سیاسی لایحه ضبط اموال و تعقیب احمد قوام (۱۳۳۱/۵/۱۲) و (۱۳۳۱/۸/۸)
- * بررسی اثرات و نتایج سیاسی و حقوقی طرح عفو و آزادی خلیل طهماسبی (۱۳۳۱/۵/۱۶)
- * بررسی دلایل تصویب و آثار سیاسی لایحه تمدید حکومت نظامی در مناطق نفت خیز (۱۳۳۱/۵/۲۳)
- * بررسی دلایل و آثار سیاسی و حقوقی تصویب نامه دولت مصدق در خصوص قطع رابطه با دولت انگلستان (۱۳۳۱/۷/۳۰)
- * بررسی دلایل، نحوه تصویب و آثار سیاسی طرح تقلیل مدت مجلس سنا از چهار سال به دو سال (۱۳۳۱/۸/۱)
- * بررسی لوایح مصوب کابینه دکتر مصدق
- * بررسی حقوقی-سیاسی طرح پیشنهادی دکتر بقایی به مجلس (۱۳۳۱/۱۰/۴)
- * بررسی روابط مجلس و دولت در دوران نخست وزیری دکتر مصدق
- * بررسی دلایل تصویب و آثار سیاسی-حقوقی طرح جلوگیری از تعطیل مجلس (۱۳۳۱/۱۰/۲۳)

* بررسی جایگاه حقوقی-سیاسی مراجعه مصدق به همه پرسی برای انحلال مجلس شورای ملی
 * بررسی دلایل و چگونگی تصویب قانون امنیت اجتماعی توسط دکتر مصدق و پیامدهای آن

د. جامعه شناسی سیاسی

- * نقش طبقه متوسط جدید در نهضت ملی نفت
- * نقش روحانیت و نیروهای مذهبی در ملی شدن نفت
- * بررسی شخصیت کاریزمایی آیت ا... کاشانی و دکتر مصدق و تأثیر آن در کسب حمایت جناحهای مختلف سیاسی

- * نقش نظامیان در جریان ملی شدن نفت
- * نقش طبقه در مواضع ملی گرایانه سران و هواداران نهضت ملی
- * بررسی خاستگاه اجتماعی اعضای حزب زحمتکشان مظهر بقایی
- * بررسی ماهیت احزاب و گروههای درگیر در نهضت ملی نفت با تأکید بر میزان انطباق آنها با حرکت‌های ناسیونالیستی

هـ. اقتصاد سیاسی

- * اثرات تحریم نفتی بر اقتصاد ایران در دوران نهضت ملی نفت
- * بررسی اقتصاد بدون نفت در دوران دکتر مصدق
- * نقش بازار در حمایت از مصدق

و. روابط خارجی

- * نقش انگلیس در کودتای ۲۸ مرداد
- * نقش امریکا در کودتای ۲۸ مرداد
- * مواضع سازمان ملل و دیوان دادگستری لاهه در خصوص ملی شدن نفت ایران
- * ارزیابی عملکرد اتحاد شوروی در قبال نهضت ملی شدن نفت ایران
- * اختلافات ایران و انگلیس در خصوص بحرین (۱۳۳۱)
- * نقش افراد خارجی در کودتای ۲۸ مرداد

دوران شاه با قدرت متزلزل

۱۳۳۲ تا ۱۳۴۲

الف. تاریخ معاصر

- * بررسی پیامدهای عمده کودتای ۲۸ مرداد و نتایج پایدار آن
- * فعالیت احزاب، گروههای سیاسی و شخصیت‌های صاحب نفوذ پس از کودتای ۲۸ مرداد تا خرداد ۱۳۴۲: سازش یا تداوم مبارزه

* دیدگاه و نقش آیت‌ا... العظمی بروجردی در تحولات کشور از ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تا پایان سال ۱۳۳۹

* بررسی روابط متقابل مطبوعات، روشنفکران، روحانیون و نهاد حاکمیت، در فاصله سالهای ۱۳۳۲ تا ۱۳۴۲

* بررسی دگرگونیها و تحولات حوزه علمیه، شکل مبارزات روحانیت و نقش آن در تحولات کشور از ۱۳۳۲ تا ۱۳۴۲

ب. اندیشه سیاسی

* انگلوفوبیسم (انگلیس ترسی) و تأثیر آن بر تزلزل روحیه و شتابزدگی محمدرضا پهلوی
* انگلیس ترسی و تأثیر آن بر تغییر روند الگوی مبارزاتی از مبارزه پارلمانی به مبارزات مسلحانه در ایران

* ایدئولوژی و مواضع فکری نهضت آزادی ایران

* ادبیات سیاسی ایران و گرایشهای فکری آن از کودتای ۲۸ مرداد تا خرداد ۱۳۴۲

ج. حقوق سیاسی

* بررسی روابط مجلس با شاه از ۱۳۳۲ تا ۱۳۴۲

د. جامعه شناسی سیاسی

* بررسی خاستگاه طبقاتی و اجتماعی نمایندگان غیرمستعفی پس از کودتای ۲۸ مرداد
* نظام حزبی ایران در فاصله سالهای ۱۳۳۲ تا ۱۳۴۲
* جایگاه طبقه متوسط جدید در دوران پس از کودتا
* بررسی میزان جذب مخالفان رژیم (طرفداران دکتر مصدق، آیت‌ا... کاشانی، حزب توده و...) در نظام سیاسی پس از کودتا

* بررسی میزان همگرایی در جبهه ملی دوم و تأثیر آن در سرنوشت آن جبهه

* بررسی عکس العمل طبقات مختلف مردم در قبال اصلاحات ارضی

* تأثیر بحرانهای پنجگانه توسعه سیاسی در قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲

* اعطای حق رأی به زنان و تأثیر آن در شکل‌گیری و گسترش جریانها و جنبشهای فمینیستی

- * نقش طبقات مختلف مردم در قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲
- * بررسی جامعه شناختانه نقش روحانیون، روشنفکران، نخبگان و گروههای ذی نفوذ در ساختار اجتماعی قدرت (از ۱۳۳۲ تا ۱۳۴۲)

۵- اقتصاد سیاسی

- * نقش نفت در شکل بندی طبقات اجتماعی ایران (تحت الحمایگان دولت، توده جمعیت شهری، جمعیت روستایی و ...)
- * بررسی روند کمکهای اقتصادی، نظامی، آموزشی و خدماتی امریکا به ایران بعد از کودتای ۲۸ مرداد

- * سهم بنیاد پهلوی در اقتصاد ایران
- * بررسی رابطه دولت ایران با کنسرسيوم نفتی از ۱۳۴۰ تا ۱۳۵۲
- * ارزیابی دستاوردهای اقتصادی ملی شدن نفت
- * ارزیابی گروههای چپ (حزب توده و ...) از دستاوردهای ملی شدن نفت
- * نقش اصلاحات ارضی در تولید فرآورده های کشاورزی
- * تأثیر اصلاحات ارضی در تغییر مناسبات ارضی ایران
- * نقش عوامل خارجی در طرح و اجرای برنامه اصلاحات ارضی
- * کمکهای اقتصادی انگلیس به ایران پس از سقوط مصدق (اعتبار ده میلیون لیره ای)
- * تأثیرات اقتصادی خلع سلاح و سرکوب عشایر جنوب در ۱۳۳۵

دوره سرکوب نظامی

از مرداد ۱۳۳۲ تا آبان ۱۳۳۹

(ریاست جمهوری کندی)

الف. تاریخ معاصر

- * بررسی زمینه ها و علل داخلی کودتای ۲۸ مرداد و عدم حمایت مردم از دکتر مصدق
- * بررسی نقش عوامل خارجی در کودتای ۲۸ مرداد

- * مواضع علما و روحانیون در قبال کودتای ۲۸ مرداد
- * بررسی زندگانی و فعالیتهای سیاسی آیت ا... کاشانی پس از کودتای ۲۸ مرداد
- * بررسی فعالیتهای و اقدامات فدائیان اسلام از ۱۳۳۲ تا ۱۳۳۴
- * علل و چگونگی حادثه ۱۶ آذر ۱۳۳۲ (اعتراض دانشجویان به سفر نیکسون به تهران)
- * علل و چگونگی قرارداد کنسرسیون نفتی و مقایسه تطبیقی آن با اصول «قانون ملی شدن نفت»

- * دلایل و چگونگی لغو حکومت نظامی طویل‌المدت در ۱۵ فروردین ۱۳۳۶
- * علل و چگونگی مبارزه با بهائیت و پیامدهای مربوط به آن
- * علل تشکیل احزاب دولتی، نقش شاه در آن و تأثیر احزاب مذکور بر تحولات کشور
- * علل و چگونگی کودتای نافرجام سرلشکر قرنی در اواخر ۱۳۳۷ و پیامدهای آن
- * علل طرح مسئله بحرین از سوی شاه و نتایج سیاسی آن
- * دولت شریف امامی و مبارزه با فساد و علل ناکامی طرح اصلاحات ارضی در کابینه وی
- * چگونگی و کیفیت مجلس نوزدهم در ۱۳۳۹، واکنش محافل سیاسی-مذهبی و مطبوعات کشور

- * چگونگی و علل سقوط هواپیمای علیرضا پهلوی و بررسی علل احتمالی خرابکاری در هواپیما

ب. اندیشه سیاسی

- * تأثیر کودتای ۲۸ مرداد بر تفکرات، اندیشه‌ها و سمت‌گیریهای سیاسی ایران
- * تحلیل اندیشه‌ها و افکار محمدرضا پهلوی براساس آثار او (ماموریت برای وطن، انقلاب سفید، بسوی تمدن بزرگ)

ج. حقوق سیاسی

- * بررسی دلایل سیاسی تصویب قانون اجرای مقررات حکومت نظامی در تهران و راه‌آهن سراسری به مدت سه ماه
- * بررسی دلایل سیاسی تصویب قانون برقراری مقررات حکومت نظامی در هشت نقطه از مناطق نفت‌خیز و پالایشگاه کرمانشاه (۱۳۳۳/۳/۱۰)

* بررسی سیاسی- حقوقی قانون الغاء قوانین موقتی انحلال دیوان کشور و دادرسی و کیفر ارتش (۱۳۳۳/۴/۹)

* بررسی سیاسی- حقوقی لایحه قرارداد نفت و کنسرسیوم بین المللی (۱۳۳۳/۶/۳۰)

* بررسی دلایل سیاسی و حقوقی تصویب قانون الغاء کلیه لوایح مصوب مصدق

* بررسی دلایل سیاسی و حقوقی تصویب قانون جلب سرمایه های خارجی

* بررسی دلایل سیاسی تصویب قانون استقلال کانون وکلای دادگستری (۱۳۳۳/۱۲/۵)

* بررسی سیاسی- حقوقی قانون امنیت اجتماعی (۱۳۳۴/۵/۹)

* بررسی آثار سیاسی و حقوقی تصویب لایحه الحاق ایران به پیمان دفاعی خاورمیانه (۱۳۳۴/۷/۳۰ و ۲۶)

* بررسی دلایل سیاسی تصویب قانون فروش خالصجات دولتی توسط مجلس سنا

* بررسی دلایل سیاسی تصویب طرح لغو قانون عفو و آزادی خلیل طهماسبی

* بررسی سیاسی- حقوقی لوایح جرائم مطبوعاتی و امنیت اجتماعی پیشنهادی وزیر

دادگستری

* بررسی قانون تشکیل ساواک و بازتابهای سیاسی- اجتماعی آن

* مطالعه ابعاد سیاسی قانون مجازات اخلاگران در صنایع نفت کشور

* بررسی دلایل سیاسی تصویب لایحه تقسیمات کشوری توسط هیئت وزیران

(بحرین، استان چهاردهم) (۱۳۳۶/۸/۲۰)

* بررسی دلایل سیاسی تصویب لایحه منع مداخله و شرکت نمایندگان، وزرا و ماموران

دولتی در معاملات دولتی

* بررسی حقوقی- سیاسی اساسنامه سازمان بازرسی شاهنشاهی

* بررسی ابعاد سیاسی قانون تجدیدنظر در احکام دادگاه عالی انتظامی قضات

* بررسی دلایل سیاسی تصویب لایحه مجازات اسید پاشیدن به اشخاص (۱۳۳۷/۱۲/۱۶)

* بررسی سیاسی- حقوقی قانون اصلاحی حدود آبهای ساحلی ایران و منطقه نظارت

* بررسی دلایل تصویب قانون یک درجه ای شدن انتخابات مجلس سنا

* بررسی دلایل سیاسی تصویب قانون اقدامات تأمینی (۱۳۳۹/۲/۲)

* بررسی دلایل سیاسی تصویب قانون استرداد مجرمین (۱۳۳۹/۲/۱۵)

* بررسی آثار و محتوای قانون اصلاحات ارضی (۱۳۳۹/۲/۲۶)

- * بررسی دلایل سیاسی تصویب قانون مربوط به رسیدگی به داریی وزرا و کارمندان دولت اعم از کشوری، لشکری، شهرداریها و موسسات وابسته به آنها (۱۳۳۷/۱۲/۱۹)
- * بررسی محاکمات نظامی و سیاسی مخالفین و مبارزین پس از کودتای ۲۸ مرداد

د. جامعه شناسی سیاسی

- * بررسی زمینه های شکل گیری اپوزیسیون مذهبی در دوره پس از کودتا
- * بررسی مقایسه ای خاستگاه سیاسی-اجتماعی اعضای کابینه دکتر مصدق و کابینه زاهدی
- * بررسی جامعه شناختانه انجمن حجتیه (ساختار، مواضع، خاستگاه اجتماعی و طبقاتی اعضا...)
- * بررسی نقش بهائیان در سیاست و حکومت ایران در دوره پس از کودتا
- * بررسی خاستگاه سیاسی-اجتماعی فدائیان اسلام
- * جایگاه رهبری در فدائیان اسلام و ارتباط آن با مراجع شیعه
- * ارتباط فدائیان اسلام و بازار
- * بررسی حزب مردم و حزب ملیون از دیدگاه اجتماعی

ه. اقتصاد سیاسی

- * بررسی علل واگذاری تأسیسات نفتی خوریان به شوروی (۱۳۳۵)
- * بررسی ابعاد و مفاد قرارداد کنسرسيوم نفتی و تأثیرات آن بر اقتصاد ایران
- * بررسی روند مذاکرات نفت پس از کودتا
- * علل تحویل یازده تن طلا از سوی شوروی به دولت کودتا
- * علل اقتصادی آغاز اعتصابات کارگران و معلمان در اواخر دهه ۳۰ شمسی

و. روابط خارجی

- * ایران و پیمان بغداد (ستو): پیامدهای داخلی
- * نقش کشورهای امریکا، انگلیس و اسرائیل در تشکیل ساواک در ایران
- * منازعات ایران و کشورهای عربی بر سر اعلام بحرین به عنوان استان چهاردهم ایران (۱۳۳۶)
- * موافقتنامه دفاعی دو جانبه ایران و امریکا و پیامدهای آن (۱۳۳۷)
- * شناسایی دولت اسرائیل توسط رژیم شاه و قطع روابط ایران و مصر (۱۳۳۹)

دوره اصلاحات امریکایی از آبان ۱۳۳۹ تا مهر ۱۳۴۱ (لایحه انجمنهای ایالتی و ولایتی)

الف. تاریخ معاصر

- * انتخابات دوره بیستم مجلس و پیامدهای مهم آن
- * اصلاحات ارضی و موضع آیت ا... العظمی بروجردی
- * علل و زمینه‌های به قدرت رسیدن علی امینی و کابینه او
- * دسته‌بندی احزاب، گروههای سیاسی-مذهبی در این دوره (۱۳۳۹ تا ۱۳۴۱): نحوه شکل‌گیری، اهداف و انگیزه‌ها و میزان تأثیرگذاری آنها بر تحولات سیاسی
- * چگونگی تشکیل جبهه ملی دوم، بررسی فعالیتها و علل ضعف و فروپاشی آن
- * منازعه بر سر قدرت: امینی، شاه، تیمور بختیار، جبهه ملی و ...
- * تیمور بختیار: از صعود تا سقوط
- * تظاهرات دانشجویان در دانشگاه تهران (۱/۱۱/۱۳۴۰) و یورش ماموران رژیم
- * نهضت آزادی: علل و چگونگی تشکیل، ترکیب اعضا، توان تشکیلاتی، اهداف و انگیزه‌ها و شیوه مبارزاتی، اندیشه
- * علل اعتصاب و تظاهرات مکرر فرهنگیان: واکنشها و پیامدها
- * دکترین‌کنندگی و پیامدهای داخلی آن در ایران

ب. اندیشه سیاسی

- * مواضع فکری علما در قبال اصلاحات امریکایی شاه (اندیشه‌های توجیه‌کننده، اندیشه‌های مخالف با اصل اصلاحات، اندیشه‌های مخالف با انجام اصلاحات توسط شاه و به دستور امریکا)

ج. حقوق سیاسی

- * بررسی ابعاد قانون تحدید مالکیت (۶/۱۰/۱۳۴۰) و پیامدهای سیاسی-اجتماعی آن
- * بررسی ابعاد سیاسی قانون برنامه عمرانی سوم دولت شاه (۱۸/۱۱/۱۳۴۰)

د. جامعه شناسی سیاسی

- * تأثیر اصلاحات ارضی در کاهش قدرت فئودالها در حکومت
- * بررسی میزان پذیرش اصلاحات ارضی از سوی کشاورزان در شهرهای مختلف و نقش عوامل مختلف دینی، اجتماعی، در پذیرش یا عدم پذیرش این برنامه
- * بررسی مواضع جناحهای مختلف سیاسی در قبال اصلاحات ارضی و طرحهای بدیل در این خصوص
- * تأثیر اصلاحات ارضی در تغییر فرهنگ سیاسی روستائیان ایران
- * بررسی مواضع آیه‌ا... العظمی بروجردی در برابر حکومتهای وقت

هـ. اقتصاد سیاسی

- * بررسی اصلاحات اقتصادی مورد نظر کندی در ایران
- * مسئله بودجه سال ۱۳۳۹، کسر بودجه چشمگیر و پیامدهای آن
- * آغاز روابط اقتصادی ایران و اسرائیل از ۱۳۳۹ و پیامدهای اقتصادی آن

و. روابط خارجی

- * تحلیل مواضع مطبوعات خارجی در قبال انقلاب سفید
- * بررسی مواضع امریکا، شوروی و سایر قدرتهای خارجی در برابر انقلاب سفید
- * ایران و اوپک: مشارکت و عملکرد ایران در اوپک در سلطنت محمدرضا پهلوی

دوره آغاز نهضت امام خمینی (ره)

از مهر ۱۳۴۱ تا خرداد ۱۳۴۲

(قیام ۱۵ خرداد)

(موضوعات مربوط به آغاز نهضت امام خمینی به تقسیم بندی نهضت منتقل گردیده است)

دوران شاه با قدرت مطلقه

۱۳۴۲ تا ۱۳۵۷

الف. تاریخ معاصر

- * زمینه ها و علل گرایش شاه به قدرت مطلقه و نگاهی به عوامل تثبیت کننده وی در مسند استبداد
- * نقش ویژه ساواک در ایجاد جو اختناق و سرکوب
- * نقش ارتش و نظامیان (غیرسیاسی شدن ارتش)
- * وضعیت مطبوعات ایران
- * بررسی مبارزات دانشجویی و نقش دانشگاهیان در تحولات معاصر ایران
- * مبارزات اندیشمندان اسلامی و نقش آنان در گسترش و اشاعه تفکر اسلام انقلابی
- * نقش اماکن مهم اسلامی در گسترش مبارزه علیه شاه (مساجد الجواد، قبا، جلیلی، امیرالمومنین، حسینیه ارشاد، کانون توحید و ...)
- * نقش علما و حوزه های علمیه در تحولات ایران از ۱۳۴۲ تا ۱۳۵۷
- * نقد و بررسی سیاستهای مذهبی محمد رضا پهلوی، واکنش محافل دینی و پیامدهای آن
- * نقش نفت در تحولات سیاسی-اجتماعی ایران معاصر
- * وضعیت شاه، دربار و خاندان حاکمه در مواجهه با اوضاع ایران
- * علل گرایش به مبارزه مسلحانه در میان مخالفان رژیم شاه، چگونگی، سرانجام و دستاوردهای آن

ب. اندیشه سیاسی

- * تأثیر ایدئولوژی «جهان سوم گرایی» و «مارکسیسم جهان سومی» بر حرکت‌های چپ در ایران
- * تأثیر اندیشه های مبارزه مسلحانه در جهان بر شکل گیری گرایشهای قهرآمیز در ایران
- * بررسی و مقایسه اندیشه های مختلف روشنفکران ایرانی در زمینه «گروه گرایی»
- * جایگاه مذهب و نقش روحانیت در اندیشه های جلال آل احمد

- * مبانی ایدئولوژی غربزدگی از دیدگاه آل احمد و رهیافت او برای حل این معضل
- * مهمترین سوالات اساسی (پروبلماتیک‌ها) در گفتمان سیاسی ایران (۱۳۴۰ تا ۱۳۵۷)
- * بررسی عناصر مشترك گفتمان سوسیالیسم و اسلام سیاسی در اندیشه‌های سیاسی ایران

ج. حقوق سیاسی

- * بررسی روابط مجلس و دولت در دوره قدرت مطلقه شاه
- * بررسی قانون احزاب در این دوره (۱۳۴۲ تا ۱۳۵۷)
- * بررسی قانون مطبوعات در این دوره (۱۳۴۲ تا ۱۳۵۷)

د. جامعه‌شناسی سیاسی

- * بررسی وضعیت جامعه مدنی ایران در دوران شاه با قدرت مطلقه
- * موانع توسعه سیاسی در ایران در دوران شاه با قدرت مطلقه
- * نقش ارتش در افزایش قدرت شاه و روند استبداد مطلق
- * احزاب سیاسی ایران از ۱۳۴۲ تا ۱۳۵۷
- * بررسی نقش طبقات مختلف اجتماعی در ساختار سیاسی قدرت از ۱۳۴۲ تا ۱۳۵۷
- * بررسی شیوه‌های مبارزاتی گروه‌های اسلامی در دوران شاه با قدرت مطلقه
- * بررسی شیوه‌های مبارزاتی گروه‌های مارکسیست در دوران شاه با قدرت مطلقه
- * بررسی شیوه‌های مبارزاتی گروه‌های ملی‌گرا و لیبرال در دوران شاه با قدرت مطلقه
- * بررسی شیوه‌های مبارزاتی گروه‌های خارج از کشور در دوران شاه با قدرت مطلقه
- * بررسی جامعه‌شناسانه پدیده غربزدگی در دوران شاه با قدرت مطلقه
- * بررسی سهم آموزش رسمی، خانواده و روحانیت در تحقق یا عدم تحقق جامعه‌پذیری سیاسی جوانان و تأثیر آن، بروز فرهنگ سیاسی انقلابی
- * بررسی روند همگرایی و واگرایی نیروهای مذهبی و ملی در دوران شاه با قدرت مطلقه

هـ. اقتصاد سیاسی

- * نقش ایران در سازمان اوپک از بدو تشکیل تا پیروزی انقلاب اسلامی
- * زمینه‌های شکل‌گیری اوپک (عوامل منطقه‌ای و جهانی) و نقش ایران در این امر

* تأثیر افزایش قیمت نفت (شوگ نفتی) برگسترش مهاجرت از روستا به شهرها و ظهور خرده بورژوازی در ایران

- * بررسی مقایسه ای برنامه های توسعه در دوره پهلوی دوم و جمهوری اسلامی ایران
- * بررسی ماهیت پیشرفت صنعتی ایران در دوره محمدرضا پهلوی (صنایع مونتاژ)
- * روند رشد زمین بازی (خرید و فروش زمین) در ایران و تأثیر منفی آن بر اقتصاد کشور
- * رشد مصرف گرایی در ایران و تغییر الگوی مصرف و تأثیر آن بر میزان و کیفیت واردات
- * تأسیس سازمان برنامه و بودجه و تصویب برنامه های هفت ساله و تأثیرات اقتصادی آن

و. روابط خارجی

- * ایران و سازمان عمران منطقه ای (آر. سی. دی)، پیامدهای داخلی
- * احیای کاپیتولاسیون و پیامدهای آن
- * علل گسترش روابط ایران و شوروی در دهه های ۴۰ و ۵۰ شمسی

دوره سرکوب امنیتی

از خرداد ۱۳۴۲ تا مرداد ۱۳۴۸

(طرح دکترین نیکسون)

الف. تاریخ معاصر

- * چگونگی انتخابات و گشایش مجلس بیست و یکم و چهارمین دوره مجلس سنا: واکنشها و پیامدها
- * دستگیری موسسین و رهبران نهضت آزادی: محاکمه، بازداشت، واکنش محافل سیاسی و مذهبی

- * احیای کاپیتولاسیون در سال ۱۳۴۳: مقدمات و پیامدها
- * ترور شاه توسط سرباز وظیفه رضا شمس آبادی (۱۳۴۴/۱/۲۱) انعکاس جهانی و نتایج آن

- * تشکیل سازمان جاما (جبهه آزادی بخش ملی ایران): اهداف، اندیشه‌ها، توان تشکیلاتی، شیوه مبارزاتی
- * تشکیل حزب ملل اسلامی: اهداف، اندیشه‌ها، سازمان و شیوه مبارزاتی و نحوه دستگیری
- * تشکیل سازمان مجاهدین خلق ایران: اهداف، اندیشه‌ها، سازمان و شیوه مبارزاتی و نحوه دستگیری
- * تشکیل مجلس موسسان و تصمیم‌گیری در مورد نیابت سلطنت
- * تشکیل احزاب سیاسی دولتی و نقش آنها در امور کشور
- * مراسم تاجگذاری در سال ۱۳۴۶ (۲۶ سال پس از آغاز سلطنت محمدرضا پهلوی): علل و انگیزه‌ها

ب. اندیشه سیاسی

- * بررسی مقایسه‌ای مواضع و ایدئولوژی جبهه ملی و حزب توده ایران بعد از کودتا
- * بررسی نمادهای سیاسی مذهب شیعه و تأثیر آنها بر انقلابی شدن مردم ایران
- * ریشه‌یابی مفهوم توطئه در اندیشه‌های سیاسی ایران عصر محمدرضا پهلوی

ج. حقوق سیاسی

- * بررسی دلایل سیاسی تصویبنامه تغییر قانون محاکمه وزرا
- * بررسی محتوا و دلایل سیاسی احیای کاپیتولاسیون (اعطای مصونیت قضایی به نظامیان امریکایی)
- * بررسی سیاسی و حقوقی قانون شرکت بانوان در انتخابات مجلسین
- * بررسی اعطای لقب آریامهر به محمدرضا پهلوی توسط اجلاس مشترك فوق العاده مجلسین
- * بررسی دلایل سیاسی - حقوقی کاهش مدت مجلس سنا از ۶ سال به چهار سال
- * بررسی سیاسی - حقوقی قانون منع ازدواج کارمندان وزارت امور خارجه با اتباع بیگانه
- * بررسی دلایل سیاسی لایحه تشکیل مجلس موسسان (۱۳۴۵/۱۲/۱۶)
- * بررسی دلایل تصویب لایحه حمایت از خانواده

* بررسی سیاسی - حقوقی لایحه اصلاح چهار اصل از متمم قانون اساسی (مصوب مجلس
موسسان)

- * بررسی سیاسی - حقوقی لایحه فروش املاک مزروعی موقوفه
- * بررسی سیاسی - حقوقی لایحه خدمات اجتماعی زنان
- * بررسی دلایل تصویب قانون حمایت از مؤلفین
- * بررسی دلایل سیاسی تصویب قانون کشت محدود خشخاش
- * بررسی دلایل سیاسی تصویب لایحه مصادره اموال تیمور بختیار

د. جامعه شناسی سیاسی

* بررسی جامعه شناختانه جمعیت سرّی اصلاح حوزه در اردیبهشت ۱۳۴۳ و خط مشی آنها

ه. اقتصاد سیاسی

- * بررسی الگوی صنایع مونتاژ و تأثیرات منفی آن بر اقتصاد ایران
- * روابط اقتصادی ایران با دولت نژادپرست افریقای جنوبی در دهه ۴۰ شمسی
- * علل برقراری روابط اقتصادی در ایران با کشورهای بلوک شرق و تأثیرات اقتصادی آن
- * مسئله مهاجرت روستائیان به شهرها و تأثیرات آن بر کشاورزی و اقتصادی شهری ایران

و. روابط خارجی

- * موضع ایران در جنگ شش روزه اعراب و اسرائیل
- * درگیریهای مرزی ایران و عراق (سال ۱۳۴۴)
- * اختلافات ایران و اعراب بر سر مناطق عرب نشین ایران (دهه ۱۳۴۰)
- * چگونگی حل و فصل حدود دریایی ایران و کشورهای حوزه خلیج فارس (ایران، عربستان، کویت ۱۳۴۵)
- * اختلافات ایران با کنسرسیوم نفتی بین المللی و چگونگی حل و فصل آن (۱۳۴۵)
- * بررسی اختلافات شدید ایران و عراق در مورد سرحدات مرزی (۱۳۴۸)

دورهٔ اوج خفقان از مرداد ۱۳۴۸ تا آبان ۱۳۵۶

الف. تاریخ معاصر

- * دسته‌بندی گروه‌های مبارز و مخالف رژیم در داخل (از ۱۳۴۸ تا ۱۳۵۶): سازمان، توان تشکیلاتی، اهداف و شیوه‌های مبارزاتی و ...
- * بررسی و تحلیل جشنهای ۲۵۰۰ ساله: علل و انگیزه‌ها، کیفیت برگزاری، پیامدها و واکنشها
- * دسته‌بندی گروه‌های مبارز و مخالف رژیم در خارج از کشور (۱۳۴۸ تا ۱۳۵۶): سازمان، توان تشکیلاتی، اهداف و ...
- * روی کار آمدن حزب بعث در عراق: تیرگی روابط با ایران، اخراج ایرانیان و ...
- * علل و ماهیت آتش سوزیهای مکرر سینماهای کشور در فاصله سالهای ۱۳۴۸ تا ۱۳۵۶
- * تشکیل سازمان چریکهای فدایی خلق ایران: سازمان، توان تشکیلاتی، اهداف و اندیشه‌ها و ...
- * واقعه سیاهکل: علل واقعه، اهمیت و چگونگی آن
- * اندیشه ترور شاه توسط گروه خسرو گل‌سرخ: محاکمه، مجازات و پیامدها
- * جنگ اعراب و اسرائیل و موضع شاه: پیامدها و واکنشهای داخلی
- * افزایش بی سابقه قیمت نفت و پیامدهای سیاسی-اجتماعی آن در ایران
- * دکتر شریعتی و نقش او در مبارزات دوره خفقان: اندیشه‌ها، مواضع، واکنشها و پیامدها
- * شاه و سیاست ایجاد نیروگاههای اتمی: پیامدهای داخلی و واکنشهای خارجی
- * پیامدهای داخلی توافق ۱۹۷۵ الجزایر
- * حزب رستاخیز: علل و چگونگی تشکیل، علل تقسیم به دو جناح
- * نقش ساواک در سرکوب مبارزات ضد رژیم بخصوص مبارزات چریکی و مسلحانه
- * تغییر مبداء تاریخ از هجری شمسی به شاهنشاهی، علل، واکنشها و پیامدها
- * علل قتل آیت ا... شمس آبادی و پیامدهای آن
- * فوت دکتر شریعتی؛ عکس العمل رژیم، واکنشها و پیامدها
- * برگزاری شب‌های شعر در انستیتو گوته و فعال شدن روشنفکران و نویسندگان

- * دکترین کارتر و نقش آن در تحولات داخلی ایران
- * نقش و خصوصیات هویدا و تأثیر آن بر تحکیم دیکتاتوری شاه.
- * نقد و بررسی اندیشه تمدن بزرگ
- * سازمان عفو بین الملل و رژیم شاه: روابط متقابل و پیامدها
- * وضعیت مطبوعات ایران در این دوره: (سرکوب و سانسور مطبوعات ارزشمند و رواج ابتدال در مطبوعات)
- * برگزاری جشنهای هنر شیراز، علل، کیفیت برنامه، واکنشها و پیامدها

ب. اندیشه سیاسی

- * تأثیر اندیشه ها و برداشتهای «هانری کربن» از مذهب شیعه بر بینشهای فلسفی و فکری ایران
- * بررسی دیدگاه «غرب زدگی» و «غربشناسی» در ایران و تفسیرهای مختلف آن (احمد فردید، داریوش شایگان، احسان نراقی، جلال آل احمد، علی شریعتی، رضا داوری و ...)
- * بررسی مبانی گفتمان «عقب ماندگی ایران» و تفسیرهای مختلف آن
- * حکومت گذار در اندیشه های شریعتی
- * تأثیر اقبال بر برداشت شریعتی از غرب و طرح اندیشه بازگشت به خویشتن
- * بررسی مفهوم از خودبیگانگی در اندیشه شریعتی و آل احمد
- * بررسی تناقضات اندیشه شریعتی
- * مبانی استراتژی مبارزاتی گروههای چپ گرا در ایران (۱۳۴۰ تا ۱۳۵۷)
- * بررسی تناقضات آثار و مبانی فکری سازمان مجاهدین خلق و تأثیر آن بر مواضع این سازمان
- * بررسی تناقضات فکری اندیشه های بازرگان
- * تأثیر شریعت سنگلجی بر نوگرایی مذهبی در ایران (بازرگان، شریعتی و ...)
- * بررسی اندیشه های سیاسی علامه طباطبایی و تأثیر آن بر برداشتهای سیاسی شیعه
- * بررسی اندیشه های سیاسی شهید مطهری و تأثیر آن بر انقلاب اسلامی
- * بررسی اندیشه های سیاسی شهید صدر و تأثیر آن بر انقلاب اسلامی
- * بررسی آثار و اندیشه های محمدجواد مغنیه و تأثیر آن بر برداشتهای سیاسی شیعه

ج. حقوق سیاسی

- * بررسی دلایل سیاسی تنظیم و تصویب لایحه جدید خدمت نظام وظیفه
- * بررسی روند تصویب جدایی بحرین از ایران در مجلس شورای ملی
- * بررسی لایحه اجازه اعطای وام و اعتبار به دولتها و موسسات خارجی و بین المللی
- * بررسی دلایل سیاسی-اجتماعی و اقتصادی اجرای قانون مبارزه با گرانفروشی و احتکار
- * بررسی دلایل سیاسی تصویب طرح تغییر تقویم ایران (۱۳۵۴/۱۲/۲۴)
- * بررسی دلایل سیاسی لغو قانون محاکمات سری دادگاههای نظامی (تیر ۱۳۵۶)

د. جامعه شناسی سیاسی

- * بررسی نحوه فعالیت اپوزیسیون مذهبی ایران در دوره اوج خفقان
- * مواضع جناحهای مختلف روحانیت در قبال حکومت پهلوی دوم در دوره اوج خفقان
- * نقش مساجد، تجمعات دینی و کانونهای نشر افکار اسلامی به عنوان حلقه ارتباطی میان امام و امت در دوره اوج خفقان
- * بررسی تعاملات جامعه شناختانه ساختار سیاسی و اجتماعی قدرت حاکمه با نیروهای اجتماعی
- * علل جامعه شناختی گرایش به مبارزه مسلحانه در این دوره

هـ. اقتصاد سیاسی

- * بررسی منابع مالی گروههای مبارز در جریان مبارزه علیه رژیم پهلوی
- * بررسی طرح عمران کیش و پیامدهای آن (۱۳۴۸)
- * علل پرداخت وامهای کلان به کشورهای شروتمند اروپایی از سوی ایران (فرانسه یک میلیارد دلار، انگلیس یک میلیارد دلار و ...) و تأثیر آن بر اقتصاد ایران
- * تأسیس فروشگاههای زنجیره ای و تأثیر آن بر سیستم سنتی توزیع کالا در ایران
- * علل افزایش بی رویه قیمتها در اواخر عمر رژیم پهلوی و مبارزه دولت با گرانفروشی و نتایج حاصله از آن
- * خریدهای کلان تسلیحاتی و تأثیر آن بر بودجه کشور
- * ایجاد صندوقهای قرض الحسنه از سوی مردم و تأثیر اقتصادی آن بر رژیم

* ایجاد تعاونیهای اسلامی برای مبارزه با گرانفروشی

و. روابط خارجی

* اعاده حاکمیت ایران بر جزایر سه گانه در خلیج فارس

* جدایی بحرین از ایران (۱۳۴۹)

* ایران و مداخله در جنگ ظفار (۱۳۵۲)

* نقش ایران در دکترین دوستونی نیکسون (ایران و ژاندارمی منطقه خلیج فارس)

* قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر: حل اختلافات مرزی ایران و عراق

* روابط گروههای مسلح ضد رژیم شاه با سازمان الفتح (۱۳۵۱)

* مشارکت و عملکرد ایران در سازمان کنفرانس اسلامی

* عکس‌العملهای اعراب در مورد اعاده حاکمیت ایران بر جزایر سه گانه در خلیج فارس

* موضع‌گیری ایران در جنگ اکتبر اعراب و اسرائیل

* ایران و تحریم نفتی اوپک علیه کشورهای غربی

* برخورد های مرزی ایران و عراق و طرح شکایت در سازمان ملل متحد (۱۳۵۲)

* اعزام نیروهای ایرانی به جولان به عنوان نیروهای حافظ صلح سازمان ملل متحد (۱۳۵۴)

* بررسی کمک ۷ میلیاردی ایران به کشورهای خارجی در سال ۱۳۵۳

* دلایل گشایش دفتر سازمان آزادی بخش فلسطین در تهران (اردیبهشت ۱۳۵۵)

* بررسی اعتراضهای ایران علیه اسرائیل